तेलंगणातून १७ शेतमजुरांची सुटका

अकोला (प्रतिनिधी) : कामाच्या शोधात तेलंगणामध्ये पोचलेल्या १७ शेतमजुरांना आठ दिवस हालअपेष्टा सहन केल्यानंतर पोलिसांच्या कामगिरीमुळे सुखरूप गावी परत येता आले. जिल्ह्यातील मूर्तिजापूर तालुक्यातील कुरुम व परिसरातील १७ मजुरांची पोलिसांनी सुटका करीत परत आणले. या शेतमजुरांना तेलंगणा राज्यातील मामाढगी गावातून सोडण्यात आले. जिल्ह्यातील माना पोलिसांनी मंगळवारी (ता. २६) तेलंगणा राज्यातून सुटका केली.

गावाकडे कामे नसल्याने मूर्तिजापूर तालुक्यातील कुरुम व पापड या गावातील काही जण रोजंदारी मिळणार म्हणून यवतमाळच्या मधुकर चव्हाण नावाच्या व्यक्तीच्या माध्यमातून तेलंगणात गेले होते. यात एका महिलाही होती. मधुकर चव्हाण याने या शेतमजुरांना तेलंगणातील मामाढगी (जि. संघरेड्डी) गावातील येला रेड्डी नामक व्यक्तीच्या शेतात मजुरीसाठी ठेवले.

उसाच्या शेतात दिवसभर राबल्यावर त्यांना मजुरी देण्याएवजी एका खोलीत डांबून मारहाण करण्यात आली.

अकोला : पोलिसांनी सुटका केलेले शेतमजूर.

> **चव्हाण नामक एका व्यक्तीने ५०० रुपये मजुरी देतो असे सांगून तेलंगणात नेले होते. तेथे उसाच्या शेतात दिवसभर मजुरी केल्यावर केवळ एक वेळ जेवण मिळायचे. मजुरीचे पैसे तर दिलेच नाहीत. शिवाय एका खोलीत डांबून मारहाण केली जात असे.**
>
> **– सुधाकर सुखदेव इंगोले,** शेतमजूर

दिवसभर काम अन् एकवेळचं जेवण, शिवाय मारहाण हा प्रकार रोजच सुरू होता. त्यातच भाषेचीही अडचण होती. यापैकी एका शेतमजुराने संधी साधून गावातील नातेवाइकाशी मोबाईलवरून संपर्क साधला. शेतमजुरांची आपबिती एकल्यावर थक्क झालेल्या नातेवाइकांनी थेट माना पोलिस ठाणे गाठले. पोलिसांनी सायबर विभागाच्या मदतीने बंदिस्त शेतमजुरांचा ठावठिकाणा लावला.

बोंड अळी सर्व्हेसाठी पैसे मागणारा तलाठी निलंबित

अकोला (प्रतिनिधी): तलाठी मुख्यालयी गैरहजर राहतो, तसेच बोंडअळीच्या सर्व्हेक्षणासाठी पैशांची मागणी केल्याबाबतची तक्रार जिल्हाधिकाऱ्यांकडे दाखल झाल्यानंतर मंगळवारी (ता.२६) संबंधिताला तत्काळ निलंबित करण्यात आले. बाळापूर तालुक्यातील खिरपुरी येथे कार्यरत असलेले तलाठी एम. यू. भगत यांना जिल्हाधिकारी अस्तिककुमार पाण्डेय यांच्या आदेशानुसार निलंबित करण्यात आले.

याबाबत अधिक असे, की बाळापूर तालुक्यातील खिरपुरी येथे तलाठी म्हणून एम. यू. भगत कार्यरत आहेत; परंतु ते मुख्यालयी हजर राहत नाहीत, बोंडअळीच्या सर्व्हेक्षणासाठी पैशांची मागणी करतात, नागरिकांना उद्धटपणाची वागणूक देतात यासह अनेक आरोप करणारी तक्रार खिरपुरी येथील नागरिकांनी जिल्हाधिकाऱ्यांकडे केली होती. त्याबरोबरच खिरपुरी खुर्द ग्रामपंचायतीने ठरावदेखील घेतला होता.

या तक्रारींचे गांभीर्य पाहता कर्तव्यात कसूर केल्याप्रकरणी जिल्हाधिकारी पाण्डेय यांनी भगत यांना निलंबित करण्याचे आदेश दिले.

कापूस संशोधन संस्थेचे एचटी बियाण्याकडे दुर्लक्ष

▶ पान १ वरून

त्यानंतरही एकट्या यवतमाळ जिल्ह्यात सुमारे २५ लाख पाकीट हर्बीसाईड टॉलरंट बियाण्यांची विकल्या गेली, असे निरीक्षण केंद्रीय कापूस संशोधन संस्थेने नोंदविले आहे.

एवढ्या मोठ्या प्रमाणावर बियाणे पोचले कसे?

इतक्या मोठ्या प्रमाणात हे बियाणे मान्यतेशिवाय कसे विकल्या गेले आणि बीजोत्पादन कोठे झाले; याविषयी सारेच एकमेकांकडे बोट दाखवित आहेत. तंत्रज्ञान पुरवठादार मोन्सॅटोने एच. टी. तंत्रज्ञानाचे बियाणे संशोधन संस्थांच्या प्रक्षेत्रावरून बाहेर गेल्याची साशंकता व्यक्त केली होती. परंतु, यातून संशोधक संस्थांना कोणताच फायदा नसल्याने हा दावा खोटा असल्याचे या क्षेत्रातील जाणकार सांगतात. त्यामुळे यवतमाळ जिल्ह्यात इतक्या मोठ्या प्रमाणावर बियाणे कसे पोचले याचा शोध घेण्याचे आव्हान यंत्रणांसमोर आहे.

फेब्रुवारीतच आढळले पहिले प्रकरण

एच. टी. बियाणे तपासणीसाठी देशात अवघ्या तीन प्रयोगशाळा आहेत. त्यामध्ये नागपुरातील केंद्रीय कापूस संशोधन संस्थेतील एक त्यासोबतच दिल्ली आणि आंध्र प्रदेशमधील प्रत्येकी एका प्रयोगशाळेचा समावेश आहे. दरम्यान अशाच एका प्रकरणात कृषी विभागाचे प्रतिनिधी केंद्रीय कापूस संशोधन गेले होते. त्या वेळी एच.टी. पॉझिटीव्ह वाणाचा अहवाल त्यांना त्या ठिकाणी मिळाला. फेब्रुवारीतच हे प्रकरण समोर आले होते. परंतु, सीआयसीआरच्या तत्कालीन संचालकांनी शेतकऱ्याने हा नमुना आणल्यामुळे ही बाब गंभीरतेने घेतली नव्हती, असे सांगत आपली जबाबदारी झटकली. या संदर्भाने वेळीच यंत्रणांना सावध केले असते तर यवतमाळ जिल्ह्यात इतक्या मोठ्या प्रमाणात एच. टी. बियाण्यांची लागवड झाली नसती, असे कृषी विभागाच्या वरिष्ठ अधिकाऱ्याने सांगितले. तत्कालीन संचालकांशी याविषयी संपर्क साधण्याचा प्रयत्न करण्यात आला. मात्र ते उपलब्ध होऊ शकले नाही.

थंडीच्या लाटेने विदर्भ गारठला

▶ पान १ वरून

कोकणातील किमान तापमानात चढउतार सुरू आहे. राज्याच्या उर्वरित भागांत किमान तापमान सरासरीच्या जवळपास होते. पुणे परिसरात येत्या रविवारपर्यंत (ता. ३१) पुणे परिसरात आकाश मुख्यत निरभ्र राहील. सध्या राज्यात हवामान कोरडे आहे. त्यामुळे गेल्या काही दिवसांपासून थंडी हळूहळू वाढू लागली आहे. विदर्भातील नागपूर येथील किमान तापमानात सरासरीच्या तुलनेत पाच अंशांनी घटले. गोंदिया, वर्धा येथील किमान तापमानही सरासरीच्या तुलनेत चार अंशांनी घटले. उर्वरित भागातही किमान तापमानात एक ते तीन अंशांनी घटले असून विदर्भात थंडीने चांगलीच हुडहुडी भरविली आहे. कोकणातील मुंबई, डहाणू, भिरा येथील किमान तापमान सरासरीच्या तुलनेत एक अंशाने घटले आहे. अलिबाग, रत्नागिरी येथील किमान तापमान सरासरीच्या तुलनेत एक अंशाने वाढले आहे. मध्य महाराष्ट्रातील नाशिक, महाबळेश्वर, नगर, सातारा येथील किमान तापमानात सरासरीच्या तुलनेत एक अंशाने घटले. पुणे, कोल्हापूर, मालेगाव, सांगली येथील किमान तापमानात सरासरीच्या तुलनेत एक अंशाने वाढले. मराठवाड्यातील औरंगाबाद, परभणी, नांदेड येथील किमान तापमानात सरासरीच्या तुलनेत एक ते चार अंशांनी घटले असल्याचे हवामान विभागाच्या सूत्रांनी सांगितले.

बुधवारी (ता. २७) सकाळी आठ वाजेपर्यंतचे किमान तापमान व कंसात झालेली घट (अंश सेल्सिअसमध्ये) : मुंबई (सांताक्रूझ) १६.६ (-१), अलिबाग १८.४(१), रत्नागिरी २०.३ (१), डहाणू १६.८ (-१), भिरा १५.० (-२), पुणे १०.८, जळगाव ९.० (-२), कोल्हापूर १६.१ (१), महाबळेश्वर १२.० (-१), मालेगाव १०.५, नाशिक ८.२ (-१), सांगली १४.१ (१), सातारा १२.३ (-१), सोलापूर १५.०, औरंगाबाद १०.१ (-१), ,परभणी ९.५ (-४), नांदेड १०.० (-२), उस्मानाबाद ८.६, अकोला ९.४ (-४), अमरावती ११.२(-३), बुलडाणा १२.०(-२), चंद्रपूर १०.८ (-३), गोंदिया ८.१ (-४), नागपूर ७.८ (-५), वर्धा ९.१ (-४), यवतमाळ १२.० (-२).

ॲग्रोवन ॲवॉर्डसचे पुण्यात उद्या वितरण

▶ पान १ वरून

प्रतिकूल परिस्थितीवर मात करून यश मिळवलेल्या शेतकऱ्यांच्या कर्तृत्वाची दखल घेतली जावी आणि इतर शेतकऱ्यांना त्यांच्यापासून प्रेरणा मिळावी, या हेतूने हे पुरस्कार दिले जातात. या उपक्रमासाठी सोनाई कॅटल फिड्स, यूपीएल, जैन इरिगेशन सिस्टिम्स लि, स्मार्टकेम फर्टिलायझर्स लि., बँक ऑफ महाराष्ट्र, ओरिएंटल इन्शुरन्स, चौधरी यात्रा कंपनी प्रा. लि यांचे प्रायोजकत्व लाभले आहे.

राज्यस्तरीय सहा व विभागीय पाच अशा एकूण अकरा गटांमध्ये हे पुरस्कार दिले जातील. पुरस्कारांसाठी राज्यभरातील शेतकऱ्यांमधून मोठा प्रतिसाद मिळाला. त्रयस्थ निवड समितीने त्यातून अकरा विजेत्यांची निवड केली आहे. यापैकी १० पुरस्कार विजेत्यांच्या नावांची घोषणा तसेच त्यांच्या कार्यकर्तृत्वाचा परिचय 'ॲग्रोवन'मधून आजअखेर करून दिला आहे. ॲग्रोवन महाराष्ट्राचा स्मार्ट शेतकरी या मुख्य पुरस्काराची घोषणा मात्र २९ डिसेंबरच्या मुख्य सोहळ्यात केली जाईल. कृषी आणि ग्रामीण संस्कृतीचे दर्शन घडविणारा मनोरंजनाचा विशेष कार्यक्रम या प्रसंगी सादर होणार आहे.

'ॲग्रोवन महाराष्ट्राचा स्मार्ट शेतकरी' पुरस्कार मिळवणाऱ्या शेतकऱ्याला एक लाख रुपये देऊन गौरविण्यात येणार आहे. 'ॲग्रोवन प्रेरणा' आणि 'ॲग्रोवन स्मार्ट महिला शेतकरी' पुरस्काराची रक्कम प्रत्येकी २५ हजार रुपये आहे, तर विभागीय पातळीवरील 'स्मार्ट शेतकरी' पुरस्कार तसेच सेंद्रिय शेती, कृषिपूरक व्यवसाय, कृषी उद्योजक पुरस्कार प्रत्येकी १० हजार रुपयांचा आहे. सर्व पुरस्कारार्थींना सन्मानपत्र आणि स्मृतिचिन्हही दिले जाणार आहे.

वीज कंपनीविरुद्ध जनक्षोभ

▶ पान १ वरून

यामुळे केळवद कार्यालयाअंतर्गत असलेल्या केळवद, शिरपूर, किन्होळा, वाडी ब्रह्मपुरी, गिरोला, हातणी या गावांतील शेतकऱ्यांचा वीजपुरवठा पाच दिवसांपासून ठप्प झाला होता. या गावांमधील गहू, हरभरा, मका, कांदा व भाजीपाल्याची पिके धोक्यात आली होती. महावितरणने अचानकपणे सरसकट कृषिपंपांचा वीजपुरवठा खंडित केल्याने पेच बनला होता. त्यामुळे शेतकऱ्यांनी बोंद्रे यांच्यासह केळवद येथील कार्यालय गाठले; परंतु तेथे कोणताही अधिकारी, कर्मचारी नव्हता. थोड्या वेळाने बुलडाणा येथून कार्यकारी अभियंता श्री. रामटेके तेथे पोचले. त्यांच्याकडूनही शेतकऱ्यांना दिलासा न मिळाल्याने शेतकऱ्यांनी संतापाच्या भरात केळवद येथील कार्यालयास आग लावली. शेतकऱ्यांचा वीजपुरवठा सुरळीत होत नाही तोपयर्यंत अधिकारी कर्मचाऱ्याला येथून हलू देणार नसल्याचा आक्रमक पवित्रा घेण्यात आल्याने खंडित वीजपुरवठा सुरळीत करण्यात आला.

नांदुऱ्यात काँग्रेस-राष्ट्रवादीचे आंदोलन

वीजप्रश्नावर नांदुरा येथे काँग्रेस व राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या पदाधिकाऱ्यांनी आंदोलन केले. काँग्रेस नेत्यांनी वीज कार्यालयास तालाठोको आंदोलन केले; तर राष्ट्रवादीच्या नेत्यांनी हल्लाबोल आंदोलन होते.